

ሰንበት ዘሓዋርያት ዘአሠርገዎ

ሓምሌ 5 2012 ዓ.ም. (ሓምሌ 12 2020)

እንትሙ ብርሃኑ ለዓለም አዕማደ ቤተ ክርስቲያን አንትሙ ብርሃኑ ለዓለም።

መዝሙር፡ አሠርገዎሙ ለሓዋርያት...“ንሓዋርያት አብ ሰማያት ሸለሞም ወንጌል መንግስቲ አወፈዮም፤ ሰንበት ንዕረፍቲ ሥርዓሎም ከም ወርቂ ብሓዊ ፈተኖም ከም ጽንሓሕ መሥውዒ ዕጣን ተቐበሎም ንሓዋርያት አብ ሰማይ ሸለሞም”። ።

ንባባት፡ 2ጢሞ 4፡1-9፤ 2ጴጥ 1፡12-19፤ ግ.ሓ. 23፡10-23፤ ሉቃ 6፡1-20።

ምስባክ፡ አልቦ ነገር ወአልቦ ነቢብ ዘኢተሰማዓ ቃሎሙ፤ ውስተ ኩሉ ምድር ወጽኦ ነገሮሙ፤ ወእስከ አጽናፈ ዓለም በጽሐ ንባቦሙ።
“ዘይተገብረን ዘይተሰምዐን የለን፤ ድምዖም ናብ ኩላ ምድሪ፤ ቃላቶም ድማ ኸሳብ ኩላ ዓለም በጽሐ” መዝ. 19፡4።

አብ ስርዓት ልጡርግያና ናይ ሎሚ ሰንበት “ዘሓዋርያት” ተባሂሉ ይጽዋዕ፤ ንኸልተ ብአዕማድ እምነት ዝፍለጡ ጴጥሮስን ጳውሎስን ደብዳቤ ፍሉይ ሰንበት። ክልቲኦም ዓበይቲ ሓዋርያት ክርስቶስ እዮም። ክልቲኦም ንተልእኮ ክርስቶስ አብ ኩሉ ዘብጽሑ መንግስቲ አምላኽ ዝሰበኹ እዮም። ጴጥሮስ ንቤተ ክርስቲያን ካብቶም አመንቲ አይሁድ አተንሢእዮ። ጳውሎስ አብ አህዛብ ጸዋዕታ አምጺኡ መምህር ዓለም ኮይኑ። ክልቲኦም በበቲ ዝተጸውዑሉ ንሰባት አብ ሓድነትን ስድራ ክርስቶስ ከም ዝአትዉ ገሮም። ክልቲኦም ብሰማዕትነት አብ ጊዜ ሮማዊ ንጉሥ ነሮ ብጨካን ሞት ሕይወቶም ሓሊፉ በዚ ኸአ አብ ምሉእ ዓለም ብብዙሓት ይመስገኑ። ነፍስወከፎም ክልተ ዝተፈላለዩ ተራ ቤተ ክርስቲያን አብ ተልእኮ ዓለም ይውክሉ።

ጴጥሮስ፡

ስምዖን ወይ ከፋ ብዝብል ስም ዝፍለጥ ሓለቓ ሓዋርያት ንመንበረ ጴጥሮስ አብ ሮማ ምስ ጳውሎስ ዝመስረተ እዩ። ጴጥሮስ ብዓል ቤተሳይዳ አብ ጥቓ ቀላይ ጥብርያርዶስ እትርከብ እዩ፤ ንሱ ብወዲ ዮሐንስ ምስሓዉ እንድርያስ አብ ቀላይ ገንጎረጥ አብ ምግፋፍ ዓሳ ዝሰርሕ ዝነበረ እዩ። አብ ወንጌል ዮሐንስ ከም እንረኽቦ እንድርያስ ሓዉ እዩ ምስ ኢየሱስ አራኹብዎ ኢየሱስ ከአ ሓዋርያ ክኸውን ጸዊዕዎ።

ጴጥሮስ አብ ወንጌል ሉቃስ ከም እንረኽቦ ብብዝሒ ዓሳ ምስ ሓዘ ንኢየሱስ ምስ ሰገደሉ “አይትፍራሕ ካብ ሕጂ ንድሓር ገፋፍ ሰብ ክገብረካ እየ እናበለ ሓዲስ ስም “ስምዖን” ከምዝብሃል ከምኡ “ከፋ” ወይ “ከውሒ” ከም ዝብሃል ነገርዎ። ጴጥሮስ ሓዋርያ ኢየሱስ ምስ ኮነ “ንስኻ እቲ መስሕ ወዲ እቲ ኅያው አምልኻ ኢኻ” እናበለ ምስ ተሃረብ ኢየሱስ ከአ “ንስኻ ከውሒ ኢኻ አብዚ ከውሒ ኸአ ንቤተ ክርስቲያንይ ክሃንጸ እየ” እናበለ መሊሱ። ቀጺሉ “መፋትሕ መንግስተ ሰማይ ክህበካ እየ አብ ምድሪ ዝአሰርካዮ አብ ሰማይ እሱር ክኸውን እየ” ኢልዎ።

አብ ኩሎም ጽሑፋት ሓዲስ ኪዳን ጴጥሮስ መጀመርያ ካብ ሓዋርያት ይጽዋዕ፤ ከምኡ ካብቶም ቀንዲ አብ ኢየሱስ ፍሉይ ምቅርራብ ዝነበሮም ቅድሚያ ያዕቆብን ዮሐንስ ይጽዋዕ። ልዕሊ ኹሎም ሓዋርያት ተስምዖ ንረኽቦ አብ ደብረ ታቦር ራእይ ኢየሱስ ክቕየር እንከሎ አብኡ ነሩ። ንል ኢያኢሮስ ከተንሥኦ እንከሎ ምስኡ ነሩ። አብ ጌተ ሰማኒ አብ ጊዜ ሕማሙ ምስኡ ነሩ። አብ ጸሎተ ኃሙስ አብ ምቅርራብ ድራር ዓቢ ተራ ተጻዊቱ አብ ጊዜ ሕማሙ ምስኡ ከምዝነበረ፤ ኢየሱስ ምስ ተታሕዝ ንግዙእ ሊቀ ካህናት ብሴፍ ገሩ እዝኑ ከምዝቆረጸ፤ አብ ጊዜ ፍርዲ ኢየሱስ ግን ሰለስተ ጊዜ ከምዝኸሓደ እንተኾነ “ደገ ወጺኡ እናበኸየ ብግብሩ ተጣዒሱ መሪር ብኸያት ከምዝበኸየ” ንርኢ።

ድሕሪ ትንግኤ በተን እንስቲ መቓብር ጥርሑ ከም ዝጸንሐንን ምስተነገረ ምስ ካልኦት ሓዋርያት ኮይኑ አብ መቓብር ኢየሱስ ተመላሊሱ። ኢየሱስ ምስ ተንሥኦ መጀመርያ ንጴጥሮስ ተራእዩ፤ አብ ባሕሪ ጥብርያርዶስ ምስ ተራእዮም ንጴጥሮስ ተፍቅረኒ ዲኻ እናበለ ሰለስተ ጊዜ ምስ ሓተቶ “ነጻይውተይ መግብ፤ ነባግዐይ ሓሉ፤ ነባግዐይ መግብ” እናበለ አዚዝዎ።

ድኅሪ ዕረገቱ ጴጥሮስ ሓለቓ ሓዋርያት ኮይኑ ይመርሕ ከም ዝነበረ ግ.ሓ. ይነገረና። አብ ክንዲ ይሁዳ ዝትካእ ከምረጽ ዋና ኮይኑ መሪሑ፤ ድሕሪ ምውራድ መንፈስ ቅዱስ አብ መዓልቲ ጳራቅሊጦስ ንህዝቢ መጀመርያ ዝተዛረበ ንሱ እዩ። ንሱ መጀመርያ ተአምራት ብስም ኢየሱስ ዝገበረ፤ አናንያን ሰጲራን ንመንፈስ ቅዱስ ስለ ዝጠለሙ ንሞት ከም እተፈርዱ ነገርዎም።

ጴጥሮስ ወንጌል አብ አረማውያን ክብጽሕ መጋበሪ ኮይኑ። ንአረማዊ ቀርመሌዎስ ሮማዊ አጠሚቕዎ፤ አብ ጉባኤ ኢየሩሳሌም አብ ዝተገብረ ውሳኔ ንአረማውያን ደጊፉ በዚ ኸእ ቤተ ክርስትያን ናይ ኩሉ ከምዝኾነት አርእዩ። ብንጉሥ አግሪጳ ምስ ተአስረ አምላኽ መልአኹ ሰዲዱ ካብ ማእሰርቲ አውጺኦ። ካብ ማእሰርቱ ምስ ወጽኦ ተልእኮኡ አብ ኢየሩሳሌምን አብ መንጎ አረማዊ ህዝቢ አብ አንጺክያ፤ ቆሮንጦስ ቀጺሉ ከኦ አብ ሮማ ቀጺልዎ ነዚ አብ ቀዳመይቲ መልአኽቱ እውን ይጠቕሶ።

ጴጥሮስ አብ ሮማ አብ ጊዜ ንጉሥ ነሮ ብ64 ዓ.ም. አቢሉ ተቐቲሉ። ናይ ሰማዕትነቱ ምስክር ብዙሓት ይጠቕሹዎ ኦሪጅን እዩሰብዩስ ብዓል ቂሳርያ፤ ቅዱስ ቀለመንጦስ ፩ ሮማዊ፤ ቅ. እግናጽዮስን ቅ. ኢረነዩስ።

ጴጥሮስ ነቲ ብክርስቶስ ዝተዋህቦ መዝነት እናመርሐ እንከሎ ኩሉ ጊዜ ነቲ ዝመርሐ ዝነበረ መንፈስ ቅዱስ ጽንክብል ግድነት እዩ ነሩ ግ.ሓ. ነዚ ደጋጊሙ ይገልጻልና። አብ ትውፊት ቤተ ክርስትያን ከም ዝንገር ጴጥሮስ ቅድሚያ ብሰማዕትነት ምግቱ አብ ሮማ ብርቱዕ ስደትን ቅትለትን ምስ በዝሐ በቲ ብንጉሥ ነሮ ዝግበር ዝነበር ህልቀት ክርስትያን ንከተማ ሮማ ሓዲጉ ክሃድም እንከሎ ኢየሱስ መስቀል ተሰኪሙ ንከተማ ሮማ ክከይድ እንከሎ ተጓነፎ ሽዑ ጴጥሮስ ብፍርሓት እናአንቀጥቀጦ ጎይታይ አበይ ገጽካ ትኸይድ ኢልዎ፤ ኢየሱስ ከኦ አብቲ ንስኻ ሓዲግካዮ እትኸይድ ዘሎኻ ክስቀል እኸይድ አሎኹ ኢልዎ ሽዑ ጴጥሮስ ንሮማ ተመሊሱ አብኡ ብሰማዕትነት መይቲ “Quo Vadis” ብዝብል ይፍለጥ “አበይ ትኸይድ አሎኻ? “Roman vado iterum crucifigi” ንሮማ አብኡ ክስቀል” ጴጥሮስ ነዚ ምስ ሰምዐ ንሮማ ተመሊሱ ንቅልቅል አፉ ተሰቂሉ መይቱ። አብታ ጴጥሮስ ንድሕሪት ዝተመልሰላ “Domine Quo Vadis” ብዝብል እትፍለጥ ጽብቕቲ ቤተ ክርስትያን ተሰሪሓ አላ።

ከም ትውፊት ዝብሎ ጴጥሮስ አብ ቫቲካን እዩ ብስቕለት ንቅልቅል ጠሚቱ መይቱ እዚ ኸኦ ከም ጎይታይ ንላዕሊ ጠሚተ ክስቀል አይግብአንን ብማለት እዩ ይብሉ። አብ ቫቲካን ተቐቢሩ። አብ ዝተገብረ ኩዕታ መቓብር ተረኺቡ መንበረ ታቦት ናይ ቤተ ክርስትያን ቅዱስ ጴጥሮስ አብ

ልዕሊ መቻብሩ እዩ ተሰራሒ ዘሎ። ካብ መጀመርያ መዓልታት ናይ ጴጥሮስ ሕልቅነት ብኹሉ እሙንን ቅቡልን ከምዝነበረ ታሪኽ ይነግረና። ንሱ ቀዳማይ ወራሲ መንበር እዩ ነሩ በዚ ኸአ ናይ ኩላ ቤተ ክርስቲያን ጠቕላሊ ሓላፊ እዩ። ኣብ ላቲናዊ ስርዓት ዝኸሪ ዕለት ብዓላቱ ኣብ ሰነ 29፣ ዮካቲት 22 ከምኡ ኅዳር 18 ይዝከር።

ጴጥሮስ ነቲ ንቤተ ክርስቲያን ኣብ ኩሉ እዋን ዝህባ ቅሳነት ርግኣት ይውክል። ብዘይ ናይ ጴጥሮስ ተራ መሪሕነት ቤተ ክርስቲያን ዝተፈላለየትን ሓድነት ዝጎደላ ምኹነት ከምዚ ኣብ ኻልኣት ቤተ ክርስቲያናት ካብ ቤተ ክርስቲያን ተፈልዮም ዝርከቡ እንርእዮ ዘሎና እዩ። ብዙሓት ዘይካቶሊካውያን ዝርእይዎ ተራ መንበር ጴጥሮስ እዩ ብእኡ መሰረት ከኣ ሓድነት ዝፍጠረሉ መገዲ ኣብ ምንዳይ ይርከቡ። ፍልልያት ክህሉ ይኸእል እዩ ምምቕቓል ግን ኣይግባእን ምኽንያቱ ኩልና ኣብ ክርስቶስ እንኣምን ሓድነት ክህልወና ይግባእ ከምቲ ክርስቶስ ኣብ ጸሎተ ሓሙስ ዝጸለዮ።

ሕይወት ጴጥሮስ ሕይወት ነፍሲ ወከፍና እዩ ከም ሰብ መጠን ይወድቕ ይፈርሕ ይጠራጠር ይጋገ እውን ኩሉ ጊዜ ፍሉይ ዝገብሮ ጌግኡ ተኣሚኑ ኣብ ድለት ጎይትኡ ይምለስ እዚ ኢና ካብ ሕይወት ጴጥሮስ ብዝያዳ እንምሃሮ ብጌጋኻ ተኣሪምካ ኣብ ኣምላኽ ምምላስ።

ቅዱስ ጳውሎስ፡

ጳውሎስ ጳውሎስ ብዓል ተርሴስ ብ 35 ዓ.ም. ክርስቲያን ኮይኑ። ካብቶም ንክርስትና ከጥፍኡ ፍሉይ ፍቓድ ወሲዱ ዝንቀሳቐስ ዝነበረ እዩ። ኣብ ደማድስቆስ ንዝነበሩ ክርስቲያን ከጥፍእ እናኸደ ኸሎ ብብርቱዕ ብርሃን ዓዊሉ ካብ ፈረሱ ውዲቑ። ሳውል ሳውል ስለምንታይ ተሳድደኒ ኣሎኻ ዝብል ድምጺ ሰሚዑ። ስለምንታይ ንቤተክርስቲያንይ ተሳድድ ኣይኮነንን ዝበሎ። ስለምንታይ ተሳድደኒ ዝብል ድምጺ ሰሚዑ። ካብኡ ንድሓር ክርስቲያን ኮይኑ ስብከተ ወንጌል ጀሚሩ።

ስ ኣብ ግ.ሓ. ኣብ መጀመርታ ብሳውል ድሓር ግን ብጳውሎስ ይፍለጥ እዚ ኸአ ናይ ኣይሁድ ስሙ ሳውል ናይ ግሪኽ ስሙ ኸአ ጳውሎስ ከምዝነበረ ንምሕባር እዩ። ኣብ መልእኽትታቱ ሳውል ዝብል ኣይንረኽቦን፤ ኣብ ግ.ሓ. ጥራሕ ሳውል ዝብል ንረኽቦ (13፡7፡9)።

ቅ.ጳዎሎስ ቋንቋ ግሪኽ ብደንቢ ተማሂሩ ስለዝነበረ ብቐሊል ኣብ ኩሉ ክሰብኽ ክኢሉ። ኣብ ሕይወቱ ሰለስተ ምስዮናዊ ጉዕዞ ገሩ። ብሶርያ ኣብ ኣስያ ሚናር፤ ኣብ ቆሮንጦስ፤ ከባቢ ኤፈሱስ ኣብ ናይ ሕጂ ቱርኪ። ኣብ ምጅማር ኣብ ደመስቆስ ንሓጺር ግዜ ጸኒሑ ብ48 ዓ.ም ኣብቲ ዝለዓለ ግዜ ስብከቱ መስ ገለ ኣባላት ካብ ኣብ ኣንጾኪያ ዝነበሩ ክርስቲያን ወኪሉ ኣብ ኢየሩሳሌም ኣብ ዝተገብረ ቀዳማይ ጉባኤ ብዛዕባ ኣረማውያን ክሳተፍ ከይዱ። ኢየሩሳሌም ኩሉ ግዜ ናይ ስደቱ ማእሰርቱ ማእከል እዩ። ናይ ሮማዊ ዜግነት ስለ ዝነበሮ ፍርዱ ኣብ ንጉሳዊ ዋና ከተማ ክቕበል ንሮማ ተላኢኹ።

ኣብ ግዜ ሳልሳይ ጉዕዞ ሓዋርያነቱ (53~57 ዓ.ም.) መልእኽትታቱ ጽሑፉ፤ ኣብ ኩሉ ጽሑፋቱ ናይ ክርስቶስ መስዋዕቲ፤ ሞቱ ዝበለጸ መስዋዕቲ ክምዝኸነ ልዕሊ ኹሉ ናይ ብሉይ ኪዳን መስዋዕቲ ከምዝኸነ ይገልጽ። ሓዋርያነት ዝብል ንተልእኮኡ ክገልጽ ይጥቀመሉ።

ሓዋርያ ክብል እንከሎ ሰለስተ ነገራት የጠቓልል፡ ስብከት፡ ምምሕዳር፡ መስዋዕቲ ምዕራግ፡ ስብከት፡ ማለት ወንጌል ምስባኽ ብኻልእ ኣዘራርባ ናይ ክርስቶስ ሕድገት ሓጢአት ናብ ኣመንቲ

ምምጻእ። ምሕረት፣ ሕድገት ሓጢአት አምጺኡ ንሓጢአተኛታት ናብ ጎደና ድሕነት ዝኣቱ። ጳውሎስ ስብከት ወይ ስፍሓተ ወንጌል ክብል እንከሎ ምስ መሪሕነት የተሓሕዞ ብፍላይ ናብተን ኣብያት ክርስትያናት ባዕሉ ከም ኣቦ ኾይኑ ዘገልገለን። ኣብ መጨረሻታ ጳውሎስ ናይ ሓዲስ ኪዳን መስዋዕቲ ከም ዝኸሪ ክርስቶስ ከቐርብ ትእዛዝ ከምዝተቐበለ ይጽሕፍ። ነዚ ኹሉ ከም ሓዋርያውነቱ ይርእዮ።

ሊቃውንቲ ንናይ ጳውሎስ ሓዋርያውነት ብሰለስተ ዓይነት ጸዋዕታ ይገልጽዎ፡ 1. ናይ ሓዲስ ኪዳን ሓዋርያ፡ 2. አማሓዳሪ ምስጢራት አምላኽ፡ 3. መተዓይይቲ አምላኽ። ኣብ ርድኢት አይሁድ ኪዳን ምስ አምላኽ ብግላዊ ርክብ ምስ ሕሩይ ህዝብ እግዚአብሔር ዝኣተዎ ጥራሕ እዩ ዘስምዕ። ኣብ ካልአይቲ መልእኽቱ ናብ ሰብ ቀሮንጦስ (3:6) ጳውሎስ ብንጹር ቀንዲ ትሕዝቶ ስብከቱ ኣብ ሓዲስ ኪዳን ዝተመስረተ እዩ ይብል።

ጳውሎስ ክንደይ መልእኽቲ ጽሒፉ ምእስከ ጽሒፍዎን?

ኣብ ሓዲስ ኪዳን 13 መልእኽትታት ብጳውሎስ ከምዝተጻሕፉ ይፍለጥ። ዝርዝር አስማት መልእኽቱ ኸኣ፡ ሮማውያን፡ ፩ን፪ ናብ ሰብ ቐሮንጦስ፡ ገላትያ፡ ኤፈሱስ፡ ፍሊጲስቦስ፡ ቆላሲያስ፡ ፩ን፪ ተሰሎንቅየ፡ ፩ን፪ ጢሜቴዎስ፡ ቲቶ፡ ፊሎሞና። ብዙሓት ምሁራት ከምዝብልዎ መብዝሕትኡ ብጳውሎስ ወይ ብቐረባ ምስ ጳውሎስ ቅሩብ ዝምድና ዝነበሮም ዝጽሓፍዎ እዩ ይብሉ። ካብዚአም እቶም 7 ብጳውሎስ ተጻሒፎም ንሳቶም ከአ ሮማውያን፡ ፩ን ፪ ቐሮንጦስ ገላትያ፡ ፍሊጲስቦስ፡ ፩/፪ይን ተሰሎንቅየን፡ ፍሊሞንን። እቶም ዝተረፉ ኸድኸተ መልእኽታት ብኻልኣት ዝተጻሕፉ እየን ይብሉ። ኣብቲ ቀዳማይ ዘመን ብስም ሓደ ውሩይ ሰብ ምጽሓፍ ልሙድ ነሩ። እዚአም ናይ ቐረባ አዕሩኽ ወይ አርድእቲ ክኾኑ ይኸእሉ። ኣብዘን ዳሕረዎት ኸድኸተ መልእኽትታት ናይ ጳውሎስ ሓሳብ የለን ማለት አይኮነን ሓደ ሓሳብ ጳውሎስ ወሲዶም ክማዕብልዎ ይኸእሉ። ንኣብነት ፩ ጢሜተዎስ ብጳውሎስ ተጻሒፉ ካብኡ ካልኣት ን፪ ጢሜተዎስ ጽሒፎም።

ሞት ቅ.ጳውሎስ፡

ትውፊት ቅ.ጳውሎስ ብሰማዕትነት ከም ዝሞተ ይነግረና ኣብ ሮማ ክሳዱ ብሰይፊ ተሰይፉ መይቱ። እዚ ኸኣ ብ 64-67 ዓ.ም. አቢሉ ኣብ ግዜ ግዝኣት ነሮ ልክዕ ኣብቲ ግዜ ቅ.ጴጥሮስ ዝተሰወዓሉ ግዜ። ነዚ መረጋገጺ ዝኾነና ካብ ቀዳመይቲ መልእኽቲ ቀለመንጦስ (96 ዓ.ም.) ብንጹር ንረኽቦ። ግ.ሓ. ብዛዕባ ሞት ቅ.ጳውሎስ አይነግረናን እዩ ምኽንያቱ ቅድሚ ሞት ቅ.ጳውሎስ ስለ ዝተጻሕፈ ዝብሉ ኣለዉ ገለ ኸኣ ሉቃስ ጸሓፊይ ግ.ሓ. ብዛዕባ መጨርሻታ ሕይወት ጳውሎስ ዝፈለገ የብሉን ዝብሉ ኣለዉ እዚ ግን ክኸውን አይክእልን ምኽንያቱ ሉቃስ ብዛዕባ ጳውሎስ ኩሉ ይነግር ነሩ ብዛዕባ ሞቱ አይፈልጥን ክትብል ክትርድኦ የጽግም። ትውፊት ቅ.ጳውሎስ ካብ ከተማ ሮማ ወጻኢ ብሰይፊ ተመቲሩ ከምዝሞተ ይንገር ኣብቲ ዝሞቶሉ ብስሙ ዓቢ ቤተክርስትያን ተሰሪሑ ኣሎ።

ሕይወት ቅዱስ ጳውሎስ ንነፍሲ ወከፍና ትእምርቲ አልኦ ንሱ ሓንሳብ አምላኽ ምስ ሓረዮ ንድሕሪት አይበለን ንሕና እውን ብጥምቀት ኣብ እምነት ክርስቶስ ስለ ዝኣቶና ሎሚ ከም ጳውሎስ ብሕይወትና ብኹሉ ግብርና ሰበኽትን ኣብሰርትን ወንጌል ኮና ክንርከብ ይግብአና።

ቅዱስ ጳውሎስ ኣብ 2ቆሮ 11:24-27 ዘሎ እንተ ኣንቡብና ኣብ ስብከተ ወንጌል ዝተንነፎ ዕንቅፋታትንን ውርደትን ይነግር በዚ ኸኣ ዝኾነ ክርስትያን ኣብ ግራት አምላኽ ዝገዩ ተስፋ ከይቆረጸ ክጉዓዝ አምላኽ ከምዝመርሖ ክአምን ከም ዝግብኦ ይነግረና።

አብዚ ናይ ሎሚ ዝኸሪ ብዓልና አምላኽ በበቲ ሂቡና ዘሎ ሕይወት ሓላፍነት ለቢስና ወንጌል ክንሰብኽ እዩ። ጴጥሮስን ጳውሎስን ሰባት ከማና እዮም ግን አብ ኢየሱስ ብልዐም ስለ ዝአመኑ ነቲ ንሱ ካብኦም ዝደልዮ አብ ግብሪ ከውዕሉ ስለዝኸአሉ ዕዉታት ንብሎም። አስር ጴጥሮስን ጳውሎስን እና ተጎዓዝና ሕያው እምነት ሒዝና ክንጉዓዝ ሎሚ እውን ይነግረና አሎ።

ሰብከተ ወንጌል ሎሚ አብቶም ክርስትያን ዝነበሩ እዩ ዘድሊ ዘሎ። ነቲ ሊቢሶም ዘለዉ ጸጋ ክርእዩ ዘይክአሉ ብዙሓት ስለ ዝኾኑ ሓዲስ ሰብከተ ወንጌል የድሊ አሎ ትብለና አላ ቤተ ክርስትያን ነቲ ብክርስቶስ ዝተዋህባ ሓላፍነት ለቢሳ።

ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ፍራንቸስኮስ ሎሚ እውን አብ መንበረ ጴጥሮስ ኮይኖም ዓለም ቃል አምላኽ ክትሰምዕ ሰላምን ፍቕርን ክነግስ ጽልኢ ክጠፍእ ስቓይ ሰባት ብፍላይ አብቶም ውጹዓት ደው ክብል ዓው ኢሎም ይዛረቡን የስተምህሩን አለዉ ስለዚ ንሕና እውን ዓው ኢልና ክንሰብኽ ብሕይወትና ክንምስክር መብጽዓና ንሓድስ።

ብሩኽ ብዓለ ጴጥሮስ ጳውሎስ ይግበረልና።

አባ ንጉሠ ፍሥሓ